

รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification (TQF3/OBE3)
รหัสวิชา PAI1106 องค์ประกอบศิลป์ 1 Composition 1

หลักสูตร: ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญา:ตรี

คณะ/วิทยาลัย: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

หน่วยกิต: 3 หน่วยกิต (2-2-5) ภาคเรียน: 1

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา/ผู้สอน: อาจารย์ณัฐสุรี เตชะวิริยะทวีสิน

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป Section 1 General Information

รายการ	รายละเอียด
1. รหัสและชื่อรายวิชา	PAI1106 ชื่อรายวิชาภาษาไทย: องค์ประกอบศิลป์ 1 ชื่อรายวิชาภาษาอังกฤษ: Composition 1
2. จำนวนหน่วยกิต	3 หน่วยกิต (2-2-5)
3. หมวดวิชา	วิชาแกน หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	ผศ.ณัฐสุรี เตชะวิริยะทวีสิน (E-mail: natsuree.te@ssru.ac.th)
5. ภาคการศึกษาและชั้นปีที่เรียน	ภาคเรียนที่ 1 ชั้นปีที่ 1 หมู่ 1
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)	ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)	ไม่มี
8. สถานที่เรียน	อาคาร 58 ห้อง 58309 คณะศิลปกรรมศาสตร์
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชา	15 กรกฎาคม 2569 (ปรับปรุงโครงสร้างเอกสารจากฉบับเดิมวันที่ 14 เมษายน 2567 ให้เป็นรูปแบบ OBE3)

10. ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ การพัฒนาที่ยั่งยืน และทักษะการเรียนรู้

ประเด็น	ความสอดคล้องของรายวิชา
ผู้นำการสร้างมืออาชีพ	พัฒนาทักษะพื้นฐานด้านองค์ประกอบศิลป์และทัศนธาตุ อันเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างสรรค์งานศิลปะ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่วิชาชีพศิลปินและนักออกแบบมืออาชีพ
SDGs	SDG 4 Quality Education: ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ผ่านการฝึกปฏิบัติจริง (Performance-Based Learning) SDG 11 Sustainable Cities and Communities: สะท้อนสภาพแวดล้อม สังคม และประเด็นร่วมสมัยผ่านงานศิลปะ
Lifelong Learning	ฝึกสังเกตวิเคราะห์และพัฒนาแนวคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องจากสภาพแวดล้อมรอบตัวและประเด็นร่วมสมัย
Digital Skills	ใช้สื่อดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ในการนำเสนอผลงาน (วิดีโอ การพรีเซนต้ออนไลน์สด) และจัดทำแฟ้มผลงาน

หมวดที่ 2 คำอธิบายรายวิชาและผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

Section 2 Course Description and Course Learning Outcomes: CLOs

1. คำอธิบายรายวิชา

ภาษาไทย: ทฤษฎีศิลปะพื้นฐาน หลักการจัดภาพ การใช้ทัศนธาตุและการจัดองค์ประกอบของศิลปะที่เกี่ยวกับเส้น พื้นที่ว่าง ค่าน้ำหนักอ่อน-แก่ สี ลักษณะพื้นผิว รูปร่างรูปทรง การฝึกปฏิบัติงานด้วยเทคนิคและวัสดุต่าง ๆ บนพื้นระนาบ

ภาษาอังกฤษ (ร่าง): Fundamental art theory, principles of composition, the use of visual elements and their organization — line, space, value, color, texture, and shape/form. Practical studio work using a variety of techniques and materials on a two-dimensional surface.

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

จัดการเรียนรู้ 17 ครั้ง โดยครั้งที่ 1–16 เป็นการเรียนการสอน รวมชั่วโมงบรรยาย/ปฏิบัติ 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ชั่วโมงสอนเสริม 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เน้นให้คำปรึกษารายบุคคล) และการศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเรียน 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมตลอดภาคการศึกษาประมาณ 64 ชั่วโมงภาคทฤษฎี/ปฏิบัติ 16 ชั่วโมงสอนเสริม และ 80 ชั่วโมงศึกษาด้วยตนเอง ครั้งที่ 17 เป็นสัปดาห์สอบปลายภาค ทั้งนี้รูปแบบและระยะเวลาการสอบให้เป็นไปตามประกาศ/ตารางสอบของมหาวิทยาลัย

3. จุดมุ่งหมายรายวิชา

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจทฤษฎีศิลปะพื้นฐาน หลักการจัดภาพ และทัศนธาตุในงานศิลปะ
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติจัดองค์ประกอบศิลป์โดยใช้เทคนิคและวัสดุที่หลากหลายบนพื้นระนาบได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ทัศนธาตุเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพและดุลยภาพในผลงานศิลปะได้อย่างมีวิจารณญาณ
4. เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา และจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน
5. เพื่อส่งเสริมการนำเสนอ วิพากษ์ และสื่อสารผลงานศิลปะผ่านสื่อดิจิทัล พร้อมทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs)

CLO	ผลลัพธ์การเรียนรู้
CLO1 (K)	อธิบายทฤษฎีศิลปะพื้นฐาน หลักการจัดภาพ และทัศนธาตุ (เส้น น้ำหนัก สี พื้นผิว รูปร่างรูปทรง พื้นที่ว่าง) ได้อย่างถูกต้อง
CLO2 (S)	ปฏิบัติจัดองค์ประกอบศิลป์โดยใช้เทคนิคและวัสดุที่หลากหลายบนพื้นระนาบได้อย่างเหมาะสม
CLO3 (S)	วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ทัศนธาตุเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพและดุลยภาพในผลงานศิลปะได้อย่างมีวิจารณญาณ
CLO4 (E)	ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และเสียสละเพื่อส่วนรวมตลอดกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน
CLO5 (C)	นำเสนอ วิพากษ์ และสื่อสารแนวคิด/ผลงานศิลปะผ่านสื่อดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม พร้อมทำงานร่วมกับผู้อื่น

5. ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้

CLO	Domain	ระดับ/Action Verb
CLO1	Cognitive (Knowledge)	Understand Explain/Identify

CLO	Domain	ระดับ/Action Verb
CLO2	Psychomotor (Skill)	Level 3 Apply/Create
CLO3	Cognitive + Skill	Analyze/Synthesize วิเคราะห์ สังเคราะห์ พัฒนารูปแบบ
CLO4	Affective	Level 3 Valuing Practice
CLO5	Psychomotor + Affective	Present / Communicate

หมวดที่ 3 การพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLOs)

CL O	ผลลัพธ์	กลยุทธ์การสอนและการให้ผลป้อนกลับ (Active Learning)	วิธีวัดและประเมินผล
CL O1	K	บรรยายผ่านสื่อ PowerPoint อธิบายทฤษฎีและทัศนธาตุแต่ละหัวข้อ (เส้น น้ำหนัก สี พื้นผิว พื้นที่ว่าง); ตัวอย่างผลงานที่เกี่ยวข้อง	ประเมินความรู้ความเข้าใจจากการนำเสนอผลงานและการตอบคำถามในชั้นเรียน
CL O2	S	ฝึกปฏิบัติจัดองค์ประกอบศิลป์ด้วยเทคนิคและวัสดุหลากหลายรายหัวข้อ ผู้สอนแนะนำแนวทางและวิจารณ์งานรายบุคคล	ประเมินผลงานปฏิบัติรายหัวข้อด้วย Rubrics สังเกตความสมบูรณ์ของผลงาน
CL O3	S	ฝึกนำเสนอผลงานด้านเรื่องราวและเทคนิคฝึกตอบคำถามต่ออาจารย์และผู้เข้าเรียน วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล	ประเมินจากผลงานและการวิพากษ์ในทุกครั้งของการเรียน ผู้สอนชี้แนวทางผ่านผลงาน
CL O4	E	การเข้าเรียนตามเวลาที่กำหนด เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงร่วมกัน ฝึกเข้าสังคมผ่านการจัดแสดงนิทรรศการจริง	สังเกตพฤติกรรมตรงต่อเวลาและการปฏิบัติจริง ประเมินการปรับปรุงทัศนคติและพฤติกรรม
CL O5	C	ปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อสร้างสังคมของการทำงานและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นำเสนอผลงานผ่านวิดีโอและพรีเซนตออนไลน์สด	ประเมินการส่งงานตรงกำหนดการนำเสนอผลงานที่สมบูรณ์และการมีส่วนร่วมในการทำงาน

เกณฑ์ผลลัพธ์ (Outcome Index / Rubric) โดยสรุป

CL O	Below Expectation 0–49%	Meet Expectation 50–79%	Exceeds Expectation 80–100%
CL O1	อธิบายทฤษฎีศิลปะและทัศนธาตุไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน	อธิบายทฤษฎีศิลปะและทัศนธาตุพื้นฐานได้ถูกต้อง	อธิบายได้ถูกต้องและเชื่อมโยงกับการสร้างสรรค์ผลงานได้ชัดเจน
CL O2	ผลงานขาดความถูกต้องด้านทัศนธาตุหรือเทคนิคที่ใช้	จัดองค์ประกอบศิลป์ได้ถูกต้องตามหลักการพื้นฐาน	จัดองค์ประกอบศิลป์ได้อย่างประณีตใช้เทคนิคและวัสดุ ได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม
CL O3	วิเคราะห์ความเป็นเอกภาพและดุลยภาพของผลงานได้จำกัด	วิเคราะห์และสร้างความเป็นเอกภาพดุลยภาพในผลงานได้อย่างเหมาะสม	วิเคราะห์เชิงวิจารณ์ญาณและพัฒนาแนวคิด สร้างสรรค์ได้อย่างโดดเด่น
CL O4	ขาดความรับผิดชอบหรือไม่ตรงต่อเวลา	รับผิดชอบและร่วมกิจกรรมอย่างเหมาะสม	เป็นแบบอย่างด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และจริยธรรมในการทำงาน
CL O5	นำเสนอผลงานไม่ชัดเจนหรือทำงานร่วมกับผู้อื่นได้จำกัด	นำเสนอผลงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด	นำเสนอผลงานผ่านสื่อดิจิทัลได้อย่างมั่นใจ เป็นระบบ และร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างดี

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมิน

Section 4 Lesson Plan and Assessments

1. แผนการสอน 17 ครั้ง

ครั้ง	หัวข้อ	CLOs	ชม.	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้	ผังการทดสอบ
1	ปฐมนิเทศรายวิชา เนื้อหารายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	CLO 1	4	อธิบายรายวิชา จุดมุ่งหมายของการเรียน ตัวอย่างผลงานตลอดทั้งเทอม; เอกสารโครงการ; สไลด์ PowerPoint	-
2	องค์ประกอบของศิลปะ (Composition of Art) การจัดองค์ประกอบศิลป์	CLO 1	4	บรรยายความหมายขององค์ประกอบศิลปะและการจัดองค์ประกอบศิลป์ด้วยสไลด์ PowerPoint	Q/A
3	ทัศนธาตุ (Element) ในงานศิลปะ เรื่องเส้น	CLO 1, CLO 2	4	อธิบายเรื่องเส้นที่นำมาใช้ในงานศิลปะด้วยสไลด์ PowerPoint เริ่มปฏิบัติงานหัวข้อเส้น	A
4	ทัศนธาตุ (Element) ในงานศิลปะ เรื่องน้ำหนัก	CLO 1, CLO 2	4	บรรยายเรื่องน้ำหนักที่นำมาใช้ในงานศิลปะด้วยสไลด์ PowerPoint; นักศึกษานำเสนอผลงานจริงเรื่องเส้น วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล	A
5	ทัศนธาตุ (Element) ในงานศิลปะ เรื่องสี	CLO 1, CLO 2	4	อธิบายวงจสีที่ใช้ในงานศิลปะด้วยสไลด์ PowerPoint; นักศึกษานำเสนอผลงานจริงเรื่องน้ำหนัก อาจารย์วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล	A
6	ทัศนธาตุ (Element) ในงานศิลปะ พื้นผิวและพื้นที่ว่าง	CLO 1, CLO 2	4	อธิบายลักษณะของพื้นผิวและพื้นที่ว่างที่ใช้ในงานศิลปะด้วยสไลด์ PowerPoint นักศึกษานำเสนอผลงานจริงเรื่องสี วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล	A
7	ความเป็นเอกภาพและดุลยภาพ	CLO 2, CLO 3	4	อธิบายความหมายความเป็นเอกภาพและดุลยภาพด้วยสไลด์ PowerPoint ให้นักศึกษานำมาจัดองค์ประกอบศิลปะ; นำเสนอผลงานจริงเรื่องพื้นผิว/พื้นที่ว่าง	A
8	หัวข้อสภาพแวดล้อม โดยอาศัยจังหวะขององค์ประกอบศิลป์	CLO 2, CLO 3	4	ศึกษาสภาพแวดล้อมรอบตัวนักศึกษาแต่ละคนแล้วนำความประทับใจมาสร้างงานศิลปะ; สไลด์ PowerPoint ตัวอย่างและรูปแบบผลงานนำเสนอผลงานจริงเรื่องเอกภาพและดุลยภาพ	A
9–10	เอกภาพของทัศนธาตุ หัวข้ออิสระ (Free Composition)	CLO 2, CLO 3, CLO 5	8	สไลด์ PowerPoint เอกภาพของทัศนธาตุนำมาสร้างสรรค์งานศิลปะโดยกำหนดหัวข้อการนำเสนอ นักศึกษานำเสนอผลงานหัวข้อจังหวะขององค์ประกอบศิลป์ในรูปแบบวิดีโอ วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล	P/A

ครั ง	หัวข้อ	CLO s	ชม.	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้	ผังการทดสอบ
11	รูปทรงในงานองค์ประกอบศิลป์ หัวข้อคน	CLO 2, CLO 3, CLO 5	4	สไลด์ PowerPoint รูปแบบและตัวอย่างผลงาน ให้นักศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อคนนำมาสร้างสรรค์งานศิลปะ นำเสนอแบบร่างและผลงานจริงหัวข้ออิสระ วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล	A/P
12	การใช้ระนาบในงานองค์ประกอบศิลป์ หัวข้อเทคโนโลยี	CLO 2, CLO 3, CLO 5	4	สไลด์ PowerPoint รูปแบบและตัวอย่างผลงาน ให้นักศึกษานำวิธีการสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ นำเสนอผลงานจริงหัวข้อคน วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล	A/P
13	แนวเรื่องและสัญลักษณ์ของการแสดงออก หัวข้อโรคระบาด	CLO 2, CLO 3, CLO 5	4	สไลด์ PowerPoint รูปแบบและตัวอย่างผลงาน ให้นักศึกษานำวิธีการสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ นำเสนอผลงานจริงหัวข้อเทคโนโลยี วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล	A/P
14 – 15	งานสรุป	CLO 2, CLO 3, CLO 4, CLO 5	8	ให้นักศึกษาสรุปงานจากที่ได้ศึกษามาตลอดทั้งเทอม มาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะด้วยการกำหนดหัวข้อและเทคนิค ตามความถนัดเฉพาะบุคคลนำเสนอแบบร่างและผลงานจริงในชั้นเรียน วิจารณ์ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล	A/P
16	แฟ้มผลงาน (Portfolio)	CLO 4, CLO 5	4	รวบรวมผลงานและจัดทำเป็นแฟ้มผลงานพร้อมคำอธิบายแต่ละหัวข้อ	A
17	สัปดาห์สอบปลายภาค (Final Examination Week)	CLO 1– CLO 5	ตามตาราง สอบ	ประเมินภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาตาม Test Blueprint ทั้งนี้รูปแบบให้เป็นไปตามประกาศ/ตารางสอบของมหาวิทยาลัย	F

2. แผนการประเมิน

การวัดและประเมินผล	สัดส่วน	CLO ที่เกี่ยวข้อง
Topic-based Studio Works (ผลงานปฏิบัติรายหัวข้อ ครั้งที่ 2–8, 10–13)	70%	CLO1, CLO2, CLO3
Final Summary Artwork (งานสรุป ครั้งที่ 14–15)	15%	CLO2, CLO3, CLO4, CLO5
Portfolio (แฟ้มผลงาน ครั้งที่ 16)	15%	CLO4, CLO5

3. ผังการทดสอบ (Test Blueprint) โดยสรุป

องค์ประกอบ	สัดส่วน	หลักฐานการเรียนรู้
ทฤษฎีศิลปะพื้นฐานและทัศนธาตุ	รวมใน 70%	การนำเสนอผลงานและการตอบคำถามในชั้นเรียนแต่ละหัวข้อ
ผลงานปฏิบัติรายหัวข้อ	70%	ผลงานจัดองค์ประกอบศิลป์ 11 หัวข้อ (เส้น น้ำหนัก สี พื้นผิว พื้นที่ว่าง เอกภาพ-ดุลยภาพ สภาพแวดล้อม รูปทรง ระบาย สัมผัส ฯลฯ) ประเมินด้วย Rubrics รายชิ้น
งานสรุปภาคปลาย	15%	ผลงานศิลปะหัวข้ออิสระตามความถนัดเฉพาะบุคคล พร้อมนำเสนอแบบร่างและผลงานจริง
แฟ้มผลงาน (Portfolio)	15%	รวบรวมผลงานทั้งหมดพร้อมคำอธิบายแต่ละหัวข้อ

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

- ชะลูด นิ่มเสมอ, องค์ประกอบศิลปะ, ไทยวัฒนาพานิช, 2534
- วิรุณ ตั้งเจริญ, ศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทย, สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ, 2534
- ฉัตรชัย อรรถปักษ์, องค์ประกอบศิลป์, วิทย์พัฒนจำกัฏ, กรุงเทพฯ, 2548
- สุธี คุณาวิชยานนท์, จากสยามเก่าสู่สยามใหม่, 2545
- เว็บไซต์ (Website) ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบศิลป์และทัศนธาตุ
- สูจิบัตรงานแสดงศิลปกรรม
- นิทรรศการงานศิลปกรรม

หมวดที่ 6 การปรับปรุงรายวิชาและการสะท้อนผล

นักศึกษาประเมินผลการสอนได้แก่แนวการสอนการสาธิตผลสำเร็จของงานและข้อเสนอแนะร่วมกับการประเมินโดยคณะกรรมการวิชาการของคณะศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อนำผลมาปรับปรุงการสอนโดยผสมผสานความรู้ทางองค์ประกอบศิลป์กับประเด็นร่วมสมัย สร้างสรรค์ผลงานให้เกิดความร่วมมือและนำเสนอผ่านออนไลน์ทั้งในรูปแบบวิดีโอและการพรีเซนตออนไลน์สด ผู้สอนนำผลการประเมินมาวางแผนการสอนและปรึกษาอาจารย์ในสาขาเพื่อปรับปรุงพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่องในรอบการสอนถัดไป

หมายเหตุสำหรับการนำเสนอเอกสาร

เอกสารฉบับนี้จัดทำตามโครงสร้างและแนวทางของฟอร์ม OBE3 ตัวอย่างที่ผู้ใช้ส่งมา (SPH2701) โดยปรับเนื้อหาจาก มคอ.3 ฉบับเดิมของรายวิชาองค์ประกอบศิลป์ 1 (Composition 1) 3 หน่วยกิต (2-2-5) ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ผู้สอน อาจารย์ณัฐสุรี เตชะวิริยะทวิสิน มาจัดเป็นแผน 17 ครั้ง โดยครั้งที่ 17 เป็นสัปดาห์สอบปลายภาค (เอกสารต้นฉบับไม่มีการสอบกลางภาค ประเมินผลผ่านผลงานปฏิบัติและแฟ้มผลงานทั้งหมด)ทั้งนี้สัดส่วนคะแนนและรายละเอียดกิจกรรมบางส่วนได้จัดกลุ่มใหม่ให้สอดคล้องกับโครงสร้าง CLOs ของฟอร์ม OBE3 ข้อควรตรวจสอบ: ชื่อไฟล์ต้นฉบับที่ส่งมาระบุรหัสวิชาว่า FPA1106 แต่เนื้อหาภายในเอกสารเดิมระบุรหัสวิชาว่า PAI1106 อย่างสม่ำเสมอทุกจุด เอกสารฉบับนี้จึงใช้รหัส PAI1106 ตามเนื้อหาต้นฉบับไปก่อน โปรดตรวจสอบและแก้ไขรหัสวิชาให้ถูกต้องตรงกับที่ขึ้นทะเบียนไว้กับหลักสูตรก่อนนำเสนอจริง